

Varianta B

1) Základy logiky položil Aristoteles ve svém díle:

- a) Fyzika
- b) Metafyzika
- c) Meteorologika
- d) **Organon**

2) Stěžejní dílo německého filozofa Artura Schopenhauera se jmenuje:

- a) **Svět jako vůle a představa**
- b) Svět jako vědomí a nic
- c) Svět jako vůle k moci
- d) Pohlaví a charakter

3) Erich Fromm je autorem textu:

- a) Ethika jako věda
- b) **Mít nebo být?**
- c) K židovské otázce
- d) Nespokojenost v kultuře

4) Georg Gadamer je důležitým představitelem filozofického směru, nazývaného jako:

- a) **hermeneutika**
- b) existencialismus
- c) strukturalismus
- d) pragmatismus

5) Autorem spisu „Pojednání o podstatě a původu bohatství národů“ (1776) je:

- a) Bedřich Engels
- b) Karel Marx
- c) John Stuart Mill
- d) **Adam Smith**

6) Zakladatelem psychoanalýzy je:

- a) Alfred Adler
- b) Carl Gustav Jung
- c) **Sigmund Freud**
- d) Viktor E. Frankl

7) Haló efekt je:

- a) manažerská technika rozhodování
- b) komunikační technika využívaná při práci s klienty se specifickými poruchami komunikace
- c) globální problém
- d) **tendence k chybnému posuzování lidí, když jsou posuzováni podle celkového dojmu, kterým na nás zapůsobili**

8) Jak odborným výrazem nazýváme tendenci lidí řídit se podle druhých?

- a) skupinová polarizace
- b) deindividuace
- c) **konformita**
- d) sociální facilitace

9) Základním znakem emocí a tedy základní temperamentová dispozice je:

- a) kreativita
- b) **vzrušivost**
- c) myšlení
- d) motivace

10) Mezi nejčastější příznaky demence nepatří:

- a) ztráta schopnosti abstraktního myšlení
- b) poruchy krátkodobé paměti
- c) ztráta orientace
- d) **porucha hybnosti**

11) Primární sociální skupinou je:

- a) **parta vrstevníků**
- b) skupina brigádníků
- c) kolegové v zaměstnání
- d) četa vojáků

12) Klinická psychologie se zabývá:

- a) účinky chemických látek na psychiku
- b) strukturou, dynamikou a vývojem osobnosti
- c) konstruováním psychologických testů
- d) **poznáváním a diagnostikou psychických poruch**

13) Součástí struktury osobnosti není:

- a) charakter
- b) temperament
- c) **světonázor**
- d) schopnosti

14) Při učení a reprodukci různých obecně platných poznatků a konceptů se uplatňuje:

- a) epizodická paměť
- b) **sémantická paměť**
- c) implicitní paměť
- d) emoční paměť

15) Za zakladatele vědecké psychologie bývá považován:

- a) Wilhelm Reich
- b) Burrhus F. Skinner
- c) **Wilhelm Wundt**
- d) John B. Watson

16) Základní jednotkou systému práva je:

- a) **právní norma**
- b) vláda České republiky
- c) soudní soustava
- d) právní vědomí

17) Nejvyšší soud sídlí:

- a) v Praze
- b) **v Brně**
- c) v Olomouci
- d) v Ostravě

18) Státní občanství České republiky nelze získat:

- a) osvojením českým občanem
- b) narozením českým občanům mimo území České republiky
- c) udělením
- d) **narozením na území České republiky**

19) Tzv. kolaudační rozhodnutí je zkrácený název pro:

- a) **povolení užívání stavby k určitému účelu**
- b) zákaz užívání stavby k jakémukoli účelu
- c) stanovení pokuty za opožděné dokončení stavby
- d) určení, kdo je majitelem stavby

20) V České republice jsou senátoři voleni na dobu:

- a) tři let
- b) čtyř let
- c) pěti let
- d) **šesti let**

21) Problematika migrantů je v ČR řešena v kompetenci:

- a) Ministerstva práce a sociálních věcí
- b) Ministerstva spravedlnosti
- c) **Ministerstva vnitra**
- d) Ministerstva zdravotnictví

22) Ve které zemi byla v roce 1942 publikována tzv. Beveridgeova zpráva formulující zásady sociální politiky?

- a) v Německu
- b) ve Švédsku
- c) **ve Velké Británii**
- d) v Československu

23) Chudoba, která by se dala označit pojmem „subjektivní chudoba“ a nenesete tedy rysy objektivního zjišťování, znamená:

- a) jedinec uspokojuje své životní potřeby na výrazně nižší úrovni než je běžné v dané společnosti
- b) absolutní nedostatek základních životních potřeb
- c) **vnitřní pocit chudoby jedince**
- d) koncept, který se vztahuje pouze k rozvojovým zemím

24) „Nepotismus“ je:

- a) **systém obsazování funkcí, v němž jsou preferováni příbuzní**
- b) společenská podpora seniorek a seniorů
- c) diskriminace leseb a gayů
- d) diskriminace starších lidí

25) Porodné je dávka, která je vyplácena v rámci systému:

- a) zdravotního pojištění
- b) sociálního pojištění
- c) **státní sociální podpory**
- d) pomoci v hmotné nouzi

26) Ministr zdravotnictví České republiky (k 30.4.2024) je (byl) za politickou stranu:

- a) ODS
- b) **TOP 09**
- c) STAN
- d) KDU-ČSL

27) Invaze Ruska na Ukrajinu začala v roce:

- a) 2019
- b) 2020
- c) **2022**
- d) 2023

28) Mechanická solidarita, pojem, který užíval E. Durkheim k popisu jednoho typu společnosti, se vyznačuje:

- a) **nízkou úrovní dělby práce**
- b) rozvinutou mechanizací výroby
- c) vysokou koncentrací obyvatelstva
- d) značnou urbanizací

29) Ferdinand Tönnies užíval pojmu Gesellschaft pro:

- a) tradiční, na osobních vazbách postavené společenství
- b) **moderní, na smluvních vztazích založenou společnost**
- c) obchodní korporace
- d) všechny sociální agregáty, zcela obecně

30) Proces, ve kterém se dosud izolované jednotlivé trhy přeměnily v komplexní sebe sama regulující tržní systém, nazýváme

- a) inventarizace trhu
- b) komplementarizace trhu
- c) **generalizace trhu**
- d) hypostaze trhu

31) Za zakladatele sociologie bývá pokládán

- a) **Isidore Marie Auguste François Xavier Comte**
- b) Charles-Louis de Secondat, baron de la Brède et de Montesquieu
- c) Georg Wilhelm Friedrich Hegel
- d) Claude-Henri de Rouvroy, comte de Saint-Simon

32) Jak chápe sociologie pojem „organizace“?

- a) jako prostředek vytváření výhodných prebend
- b) slouží k prodeji orgánů
- c) **způsob, jak zajistit koordinaci společné akce**
- d) jako souhrnné označení pro státní úřady

33) Podobor sociologie, který se zabývá studiem každodenního chování v situacích, kdy se jedinci setkávají tváří v tvář, se nazývá:

- a) **mikrosociologie**
- b) protosociologie
- c) parasociologie
- d) postsociologie

34) Kdy můžeme začít hovořit o „masové komunikaci“?

- a) s vynálezem knihtisku
- b) **s rozšířením gramotnosti a urbanizace v průmyslové revoluci**
- c) během přechodu ke společnosti služeb a rozmachu televize a rádia
- d) s příchodem internetu

35) Jedna z tajných služeb České republiky má zkratku:

- a) DIS
- b) GIS
- c) **BIS**
- d) TIS

36) Autorem opery Rusalka je hudební skladatel:

- a) **Antonín Dvořák**
- b) Bedřich Smetana
- c) Leoš Janáček
- d) Bohuslav Martinů

37) Slavný seriál Československé televize, který je opakovaně vysílán a věnuje se období národního obrození, se nazývá:

- a) F. L. Hek
- b) **F. L. Věk**
- c) Všichni dobří rodáci
- d) Dobrodružství kriminalistiky

38) Mezi autory, které nazýváme v české literatuře přelomu 19. a 20. stol. jako anarchistické buřiče, patřil:

- a) Karel Hynek Mácha
- b) Karel Havlíček Borovský
- c) **František Gellner**
- d) Václav Thám

39) Českou zástupkyní / českým zástupcem v Evropské komisi je (k 30.4.2024):

- a) Jan Telička
- b) Jan Dvořák
- c) Jiří Pospíšil
- d) **Věra Jourová**

40) Ministrem školství v ČR byl k 30.4.2024:

- a) Ivan Bartoš
- b) **Mikuláš Bek**
- c) Josef Válek
- d) Jiří Stanjura

41) Enkulturační je:

- a) zbavování se vlivů původní kultury u imigrantů
- b) **proces osvojování si kultury v průběhu života**
- c) kultivace dosud neosídleného území
- d) prosazování vlastní kultury na kolonizovaných územích

42) Charakteristickým rysem masové kultury je mj.:

- a) důraz na individuální racionalitu
- b) nízká míra manipulace
- c) **vysoká míra standardizace**
- d) nulová propojenost s politikou

43) Nejdůležitějším představitelem bolševické revoluce v Rusku v roce 1917 byl:

- a) V. I. Stalin
- b) **V. I. Lenin**
- c) Lev Trocký
- d) Andrej Zinověv

44) Mezi kandidující v posledních prezidentských volbách v ČR nepatřil(a):

- a) Petr Pavel
- b) Danuše Nerudová

- c) Pavel Fischer
- d) **Karel Schwarzenberg**

45) Obecně praktikované způsoby jednání sloužící k naplnění určité potřeby označuje sociologie jako:

- a) organizace
- b) aplikace
- c) socializace
- d) **instituce**

46) Sociální role je:

- a) souhrn jedinců, kteří zastávají ve společnosti podřadnou pozici
- b) druh sociální dávky v Dánsku: každý má nárok na jednu roli toaletního papíru týdně
- c) **očekávané jednání, které vyplývá z určité sociální pozice**
- d) v divadle se takto označuje účast na benefičních představeních

47) Český literární časopis, který ve svém obsahu věnuje pozornost i sociálním a ekologickým problémům se nazývá:

- a) A4
- b) A3
- c) **A2**
- d) A5

48) Německý psychiatr Manfred Spitzer, který upozorňuje na negativní dopady nadužívání digitálních technologií, napsal knihu, který vyšla i v českém jazyce pod názvem:

- a) TikTokoví fetišáci
- b) Digitální smažky
- c) **Kybernemoc**
- d) Instagramová generace

49) Mezi mluvčí Charty 77 patřil:

- a) **Jan Patočka**
- b) Miloš Jakeš
- c) Ludvík Svoboda
- d) Gustáv Husák

50) Jak byste časově ohraničili proces socializace v životě člověka?

- a) začíná narozením a končí dosažením přibližně 1 roku věku
- b) začíná narozením a končí nástupem povinné školní docházky
- c) **trvá od narození prakticky po celý lidský život**
- d) trvá po dobu povinné školní docházky, tedy v našich podmínkách od první do deváté třídy